

"נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה..."

ארבע מאות שקל כסף ביני ובינך מה הוא" (כג, יג - טו)

רש"י כתב "נתתי – מוכן הוא אצלי והלואי נתתי לך כבר". לכאורה לא מובן מה רצה רש"י בזה. אפשר לומר בדרך צחות, שעפרון אמר לאברהם שהאות האמצעית של "עפרון" הוא ר', והאות האמצעית של "אברהם" הוא גם כן ר', ס"ה ארבע מאות. אם כן ארבע מאות שקל "ביני" שנמצא אצלי באמצע בין אותיות שמי – מאתיים, "ובינך" שנמצא בין אותיות שמך – מאתיים, מה הוא... וכנגד זה אמר אברהם "הלואי נתתי כבר", שאם היה זה בעבר, כשעדיין היה שמי "אברם" לא הייתה אות אמצעית בשמי, והיית מבקש רק מאתיים...

תורת משה נתן

א נקודל'ה

"וירץ העבד לקראתה"

רש"י אומר "לפי שראה שעלו המים לקראתה", לאחר מכן כתוב שאליעזר עבד אברהם בא לרבקה וביקש ממנה "השקיני נא מעט מים" ולכאורה הרי הוא ראה שנעשה לה נס ועלו המים לקראתה ולמה היה צריך יותר מזה – למה הוא ביקש ממנה עוד מים? אלא אומר הדברי ישראל שעם מופתים לא הולכים למכולת – דהיינו מופתים זה טוב אבל צריך לראות המידות הטובות.

דברי ישראל

"ויבוא אברהם לספוד לשרה ולבכותה"

פסוק אחד אחר כך כתוב "ויקם אברהם מעל פני מתו וגו'", לכאורה לא כתוב מה ההספד שאברהם אבינו הספיד אותה? אלא ענה אחד הצדיקים שהיצר הרע בא אל אברהם אבינו והתחיל להכניס בו עצבות ולהעביר על ליבו את ענין פטירת שרה אשתו – ישר "ויקם אברהם" – אברהם החליט לקום בלי להספיד – העיקר לא ליפול לידי היצר הרע.

ושמעתי עוד תירוץ על זה שההספד היה המילה "ויקם" שהוא מלשון "תקומה" – שאברהם אבינו הספיד אותה בזה שכל תקומתו באה משרה אמנו.

צדיקים

"שני חיי שרה" (כג, א)

אומר רש"י "כולן שוים לטובה", לכאורה אם ככה היה אזי מדוע חי אברהם אבינו יותר משרה עד קע"ה שנים? אלא כתוב שאברהם אבינו היה בן מ"ח שנים כשהכיר את בוראו, ואם מורידים את ה'מ"ח' שנים שלא הכיר את בוראו – יוצא איפה שחי קכ"ז שנים כמנין שנותיה של שרה אמנו שהכירה את בוראה מיום לידתה, כמ"ש רש"י שהיה שמה יסכה ע"ש שסכה ברוח הקודש וא"כ היו ימי שניהם שוים וזה מה שכתב רש"י "כולן שוים לטובה" וממילא היו ימי חייהם שוים.

חידושי רבי עקיבא אייגר

"והיה העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה השקינינא מעט מים מפדך.. ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב"

לכאורה כמה פסוקים לפני אליעזר אומר "והיה הנערה אשר אמר אליה וגו' – למה פה אמר "העלמה" ולפני זה אמר "הנערה"? אלא יפה שיחתן של עבדי האבות שנלמד מזה רמז אלניו - ידוע שהעולם הזה הוא מעבר לעולם הבא ובאים פה לעשות לשאוב תורה ומצוות, המנה באבות אומרת "המקיים את התורה מעוני סופה לקיימה מעושר" וזה מה שמרמז כאן "והיה העלמה" – העולם שנברא באות 'ה' "היוצאת" – הכוונה לעולם עובר, חולף, יוצא, - "לשאוב" – שאבית תורה ומצוות, אז מי ש"מעט מים – מסתפק במועט - יזכה לעולם הבא ש"גם לגמלך אשקה".

דברי ישראל

"ומשמע ודומה ומשא, חדד ותימא יטור נפיש וקדמה"

ומשמע - כל השומע שחבירו מבזה אותו, ודומה - ודומם שאינו עונהו, ומשא - וסובל כל מה שאומר לו, חדד - זוכה להתחדד בתורה, ותימא - ולומר בה טעמים, ולא עוד אלא יטור - שזוכה לשמור, נפיש - מצוות נפיש (הרבה), וקדמה - שניתנו מקדם, מימים קדמונים.

תוספות על התורה הדר זקנים

הגיליון לזכות ולבריאיות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

"וישקול אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר" (כג, טז)

"ואברהם זקן בא בימים" (כד א)

בעל יסוד העבודה מסלונים ישב עם חסידיו ואמר : "ראו נא את ראש אמתנו אברהם אבינו, שהורה לנו מהי הדרך הנכונה. כאשר עסק אברהם בענייני ממון, לא דקדק עם עפרון ולא נכנס לחשבון אם המערה שווה סכום כה גדול, אלא נתן לו ארבע מאות שקל כסף, אולם כאשר הגיע לעניין מצוה, כאשר בקש מעבדו אליעזר לחפש אישה ליצחק, השביע אותו בשבועות ותנאים מדויקים. כמה סכלים הם אפוא בני האדם שנוהגים להיפך, בענייני ממון מחשבים ומדקדקים, ומזלזלים בתורה ומצותיה".

יסוד העבודה

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים"

(כג, א)

אומר רש"י "כולן שוים לטובה", רמז יפה לזה גנוז בתיבה הראשונה של הפרשה – "ויהיו" חיי שרה, הנקרא מסופו לתחילתו כמתחילתו לסופו, כחיי שרה שסופם כתחילתם. רמז נחמד נוסף שיתכן לדרוש בתיבת "ויהיו" הוא ע"פ האמור (לעיל יז, יז) "ואם שרה הבת תשעים שנה תלד:!!" ומבואר ששרה היתה בת תשעים כשיצחק נולד, ונמצא שזכתה לראותו שלושים ושבע שנה, וכתוב בגמרא "ארבעה חשובים כמתים... ואחד מהם הוא מי שאין לו בנים" נמצא שעיקר חיי שרה היו שלושים ושבע שנים, כמניין "ויהיו", וזהו "ויהיו – חיי שרה".

מתוקים מדבש

"ויאמר לא אוכל עד אם דברתי דברי וגו', ויאמר עבד

אברהם אנכי, וה' ברך את אדוני מאד" (כז יג)

כאשר ראה אליעזר שמגישים אוכל רק לו ולא למלוויו, כמו שנאמר "ויושם לפניו לאכול", אמר, אגלה לכם משהו, "עבד אברהם אנכי", ובביתו לא אוכלים כל זמן שאחרים רעבים.

אמרי חן

**הגיליון השבוע לזכות כלל
החטופים והשבויים שיחזרו
הביתה במהירות בריאים ושלמים
בגוף ובנפש**

בית אהרן

אזיס ווארט

"ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשא"

כשמתבוננים במפגש של אליעזר ורבקה רבקה נתנה לאליעזר לשתות ורק לאחר שהוא סיים לשתות - היא הציעה לו להשקות גם את גמליו, ואת זה היא עשתה על דרך כבוד שלא אומרים לבן אדם אשקה אותך ואת גמליך - כי זו אינה דרך כבוד שהרי הם לא באותו דרגה לכן היא חיכתה ככתוב "ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך... אבל כשמסתכלים במפגש של אליעזר עם בתואל -ואליעזר מספר את מה שהיה שם – הוא אומר שרבקה אמרה "ותאמר שתה וגם גמליך אשקה" ולכאורה למה הוא שינה מהאמת? מאדמורי"י בעלזא שאליעזר היה שדכן והוא ידע שאם הוא יספר בדיוק איך היא כיבדה אותו- פתאום הם יבינו איזה אוצר יש להם ויתחילו להקשות ולבקש יותר..

אחד מאדמורי בעלזא

"ויבא אברהם לספד לשרה" (כג-ב)

אומר רש"י: מהיכן בא ? - מהר המוריה, המדרש אומר שכאשר הספיד אברהם את שרה וביקש לספר את מעלותיה, ציין את מעשה העקידה שהיה על הר המוריה. אם היא חינכה בן כזה, המוכן למסור נפשו מתוך שמחה, אפשר להבין מזה עד היכן הגיעה מעלתה. וזהו שאומר המדרש: מהיכן בא" - מאיזו נקודה בפרשת חייה נגש אברהם להספידה ? על איזו פעולה התעכב במיוחד ? והתשובה היא: מהר המוריה" – מהמאורע שנתרחש על הר המוריה; זה שימש לו חומר להספד.

הדרש והעיון - מעיינה של תורה